





ODNAWIAMY MIESZKANIE

Część I

Mając na uwadze niewystarczającą ilość punktów rzemieślniczych, świadczących usługi dla ludności w zakresie wykonywania robót malarskich, wyposażenia i wykończenia wnętrz, jak również bardzo wysokie ceny — często przy złej jakości wykonanych robót, pragniemy opublikować w „Młodym Techniku” cykl artykułów poświęconych omówieniu teoretycznych wiadomości i praktycznych sposobów związanych z malowaniem wnętrz we własnym zakresie. Potrzeba omówienia powyższych zagadnień wynika z próśb Czytelników przedstawianych w listach do redakcji. Jednocześnie przyczyni się ono do zwiększenia ilości zwolenników ciągle rozwijającej się akcji „Zrob to sam”, której w dużym stopniu z pomocą przychodzi przemysł i handel wprowadzając na rynek duży asortyment gotowych farb i lakierów.

Samodzielne malowanie mieszkania daje dużo zadowolenia — jak każda praca wykonana własnoręcznie, a ponadto jest o wiele tańsze niż wykonane przez rzemieślników.

Na ogół każdy przed przystąpieniem po raz pierwszy do samodzielnego malowania miewa często liczne wątpliwości co do właściwego doboru barwy, zastosowania właściwych narzędzi malarskich, dokładnego ustalenia planu pracy oraz odpowiedniego przygotowania podłoża.

Wprawdzie malowanie lokali mieszkalnych jest domeną rzemieślników wykwalifikowanych, jednakże te pozornie trudne procesy technologiczne mogą być

opanowane przez osoby, które dotychczas nigdy prac malarskich nie wykonywały. Celem naszej publikacji jest omówienie w sposób przystępny najistotniejszych wiadomości teoretycznych i praktycznych sposobów związanych ze stosowaniem różnych technik malowania i tapetowania ścian.

I. Dobór barw

Ponieważ barwy oddziałują w dużym stopniu na psychikę ludzką, na dobór ich należy zwrócić szczególną uwagę. Jak wiadomo, światło słoneczne nie jest jednolite, lecz składa się z sześciu głównych barw: czerwonej, pomarańczowej, żółtej, zielonej, niebieskiej i fioletowej (rys. 1).

Do barw prostych należą — żółta, czerwona i niebieska; natomiast do złożonych — cała gama barw pomarańczowych, fioletowych i zielonych.

Podjęwszy decyzję co do koloru ścian należy przede wszystkim uwzględnić aspekty estetyczne i funkcjonalne wnętrz, a także fakt psychologicznego oddziaływania barw. W pomieszczeniach przeznaczonych do pracy umysłowej lub nauki zarówno barwy ścian, jak i wyposażenie powinno umożliwiać niemęczące skupienie uwagi oraz stworzyć warunki zapobiegające szybkiemu zmęczeniu oczu. Odpowiednie będą tu kolory o działaniu uspokajającym, a więc: gama kolorów zielonych, szarozielonych, szaroniebieskich oraz rozbielonych kolorów żółtych.

Pomieszczenia przeznaczone do snu maluje się zazwyczaj kolorami pastelowymi, w odcieniach perłowszarych, prawie białych, jasnociębieskich lub różowych.

Wnętrza o charakterze ogólnomieszkalnym, które jednocześnie używane są do wypoczynku po pracy, powinny wywoływać wrażenie ciepła, przytulności i świeżości. Właściwe będą tu kolory dające skojarzenia z przyrodą, jak zielenie, błękity, beże, szaroperłowe — jednakże niezbyt intensywne.

Ponadto dobór barw zależy również od dostępu światła dziennego do wnętrza, wobec czego pomieszczenia z małym dostępem światła powinny być malowane kolorami jasnymi, wnętrza silnie naświetlone mogą być malowane kolorami bardziej intensywnymi.

Czasami świadomie różnicuje się kolory poszczególnych ścian pomieszczenia w celu dostosowania ich barwy do wyposażenia wnętrza.

Współczesna architektura wewnątrz mieszkalnych umożliwia podział pomieszczenia na zespoły mikrownętrz (kąci-ków), z których każdy spełnia określoną rolę. Kompozycja kolorystyczna może wówczas uwzględnić wyróżnienie tych części pokoju przez zastosowanie odmiennych barw, np. w ciemniejszej tonacji w stosunku do barwy ścian pozostałych, lub przez ustawienie barw kontrastowych, np. różowej z zieloną. Wyróżnienia kolorystyczne stosuje się również w pokojach mansardowych, a także w pomieszczeniach z wnękami.

II. Narzędzia malarskie

Dobór rodzaju i kształtu narzędzi ma duży wpływ nie tylko na jakość wykonywanej pracy, ale również na ekonomikę czasu.

Do gruntowania, zmywania oraz nanoszenia barwin klejowych i emulsyjnych na sufit i ściany służy pędzel ławkowiec (rys. 2a). Wymiary ławki, w której osadzone są szczeciny, wynoszą:

27×7 cm; 16×6 cm i 15×4 cm. Długość włosia nie powinna być mniejsza niż 6 cm, przeciętnie ok. 11 cm. Wykonywane bywają ławkowce w 2 gatunkach: I — ze szczeciny, II — z mieszaniny włosia ze szczeciną. Pędzel ławkowiec jest bardzo kosztowny i wymaga umiejętnego obchodzenia się — starannego mycia i przechowywania.

Pędzel rogowy do wapna (rys. 2b) służy do malowania wapiennego (bielenia) i skrapiania wodą tynku podczas zacierania murarskiego. Długość pędzla wynosi 24 cm, długość włosia z zamocowaniem — 12 cm.

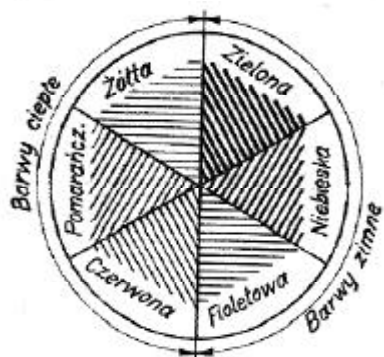
Pędzle rogowe są okrągłe i mają drewniane trzonki w kształcie rogu. Mogą być produkowane z włosia (z ogona końskiego) lub z fibry. W sprzedaży są również pędzle rogowe ze szczeciny osadzonej w metalowym pierścieniu, przeznaczone do malowania dużych powierzchni barwami olejnymi.

Pędzel płaski (rys. 2c), zwany potocznie angielskim, służy do malowania farbami emulsyjnymi i olejnymi. Wielkość pędzla (szerokość) może być różna i waha się w granicach 25—125 mm, czyli 1"—6". Pędzle wykonane są ze szczeciny umocowanej w płaskiej tulejce.

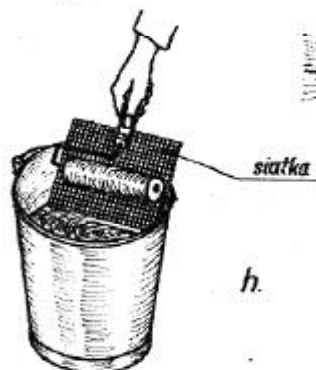
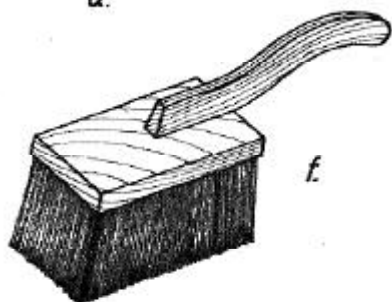
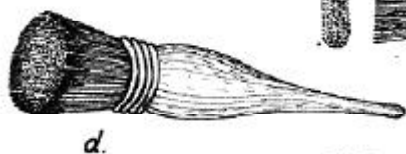
Pędzel trzonkowy (rys. 2d), zwany często stylowym, służy do malowania małych powierzchni. Jest ok. 6 rodzajów tych pędzli, różnych pod względem wielkości. Ich długość wynosi od 18 do 32 cm, średnica zaś od 1,2 do 4 cm. Pędzle trzonkowe do farb wodnych klejowych są wyrabiane ze szczeciny niebielonej, natomiast do malowania olejnego i lakierowania — ze szczeciny bielonej.

Pędzel paskowiec (rys. 2e) służy do malowania pasków na ścianach farbami klejowymi lub wapiennymi. Średnica pędzla wynosi 6—12 mm. Grubość pędzla dobiera się w zależności od żądanej szerokości paska.

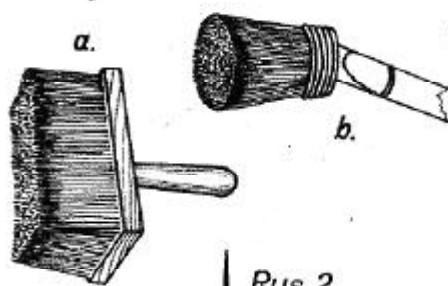
Szczotka do tepowania (rys. 2f). W technice malarskiej czynność tepowania polega na lekkim i równomiernym ude-



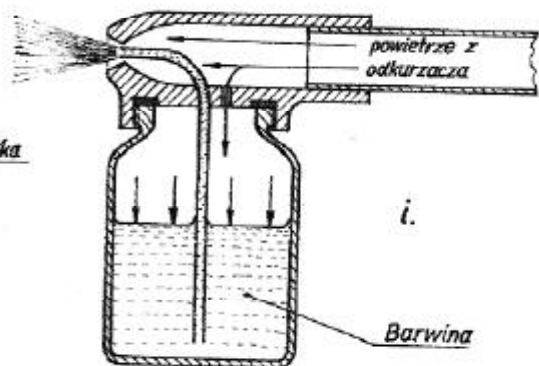
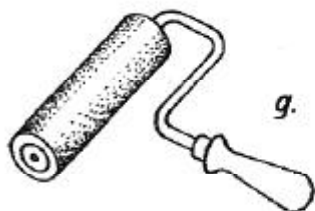
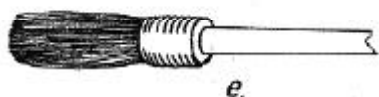
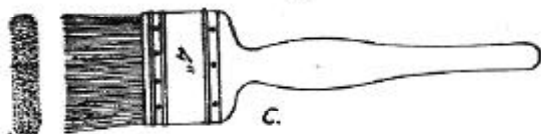
Rys. 1



h.



Rys. 2



i.

rzaniu szczotką do tepowania po świeżo naniesionej powłoce — najczęściej olejnej, w celu usunięcia śladów po pędzlu i uzyskania efektu jednolitej powierzchni powłoki o fakturze przypominającej farbę naniesioną pistoletem natryskowym. Wymiary szczotki wynoszą około 20×10 cm, długość włosa 6 cm.

Wałek malarski (rys. 2g) służy do nanoszenia barwin klejowych i olejnych na ściany. Jest wykonany z metalu i osadzony w nakładce ze strzyżonej skóry owczej, osadzony na osi połączonej z rączką. Przy użyciu wałka, konieczna jest siatka druciana, służąca do wyciskania nadmiaru barwiny z wałka (rys. 2h). Wymiary siatki dostosowane są do wymiarów wałka. Po użyciu siatkę należy oczyścić i zabezpieczyć przed rdzewieniem.

Rozpylacz (rys. 2i) służy do natryskowego malowania barwinami płynnymi. Przyłącza się go do odkurzacza, od strony wydmuchiwanego powietrza. Malowanie rozpylaczem może trwać nie dłużej niż 30 minut ze względu na możliwość przegrzewania silnika odkurzacza.

Po zakończeniu prac malarskich wykonywanych pędzlami, bardzo istotne jest dokładne umycie ich oraz ułożenie włosa do wysuszenia, co zapewnia prawidłową konserwację. Praktycznie rzecz biorąc, najlepszymi pędzlami są pędzle ze świerskiej szczeciny, która wyróżnia się elastycznością, zdolnością nabierania dużej ilości farby i trwałością.

Oprócz najważniejszych narzędzi malarskich omówimy narzędzia do wykonywania prac przygotowawczych, naprawiania podłoża oraz przybory pomocnicze.

Szpachla stalowa trójkątna (rys. 3a), tzw. łopatką, służy do usuwania starej powłoki klejowej z tynku, do wciskania zaprawy gipsowej w szczeliny i dziury na tynku ścian itp. Szerokość szpachli wynosi 2—8 cm. Po użyciu szpachli należy zeszkobać z niej wszelkie pozostałości zaprawy.

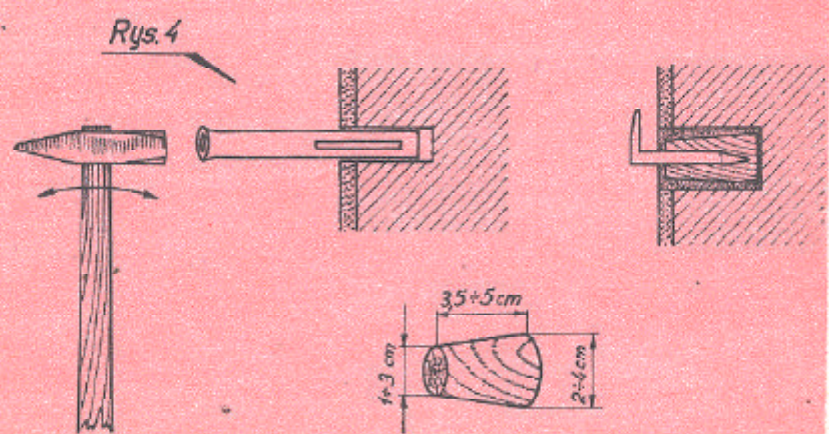
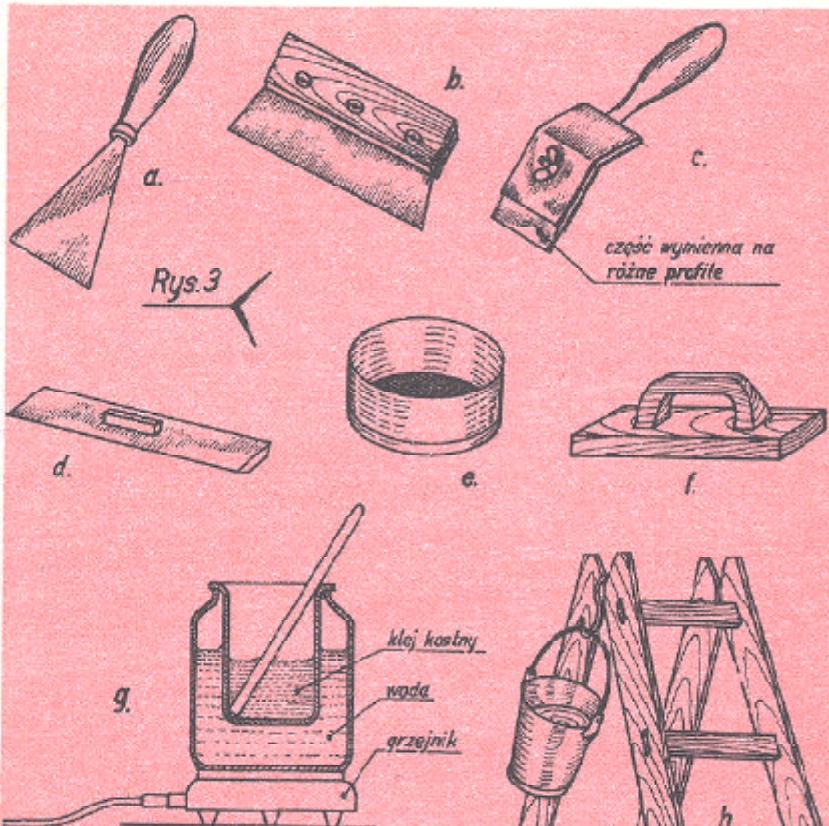
Szpachla gumowa (rys. 3b) służy do szpachlowania większych powierzchni ścian, np. lamperii olejnych, podłóg itp. Szczególnie zastosowanie ma przy szpachlowaniu powierzchni profilowanych, ponieważ jej podatność na krzywizny powoduje dokładne wyrównanie powierzchni pomiędzy krzywiznami. Szerokość tych szpachli, w zależności od możliwości ich użycia, waha się w granicach 12—20 cm. Guma zamocowana jest w nakładkach drewnianych. Szpachlę należy utrzymywać w należytej czystości, nie dopuszczając do zasychania na niej pozostałości szpachlówki.

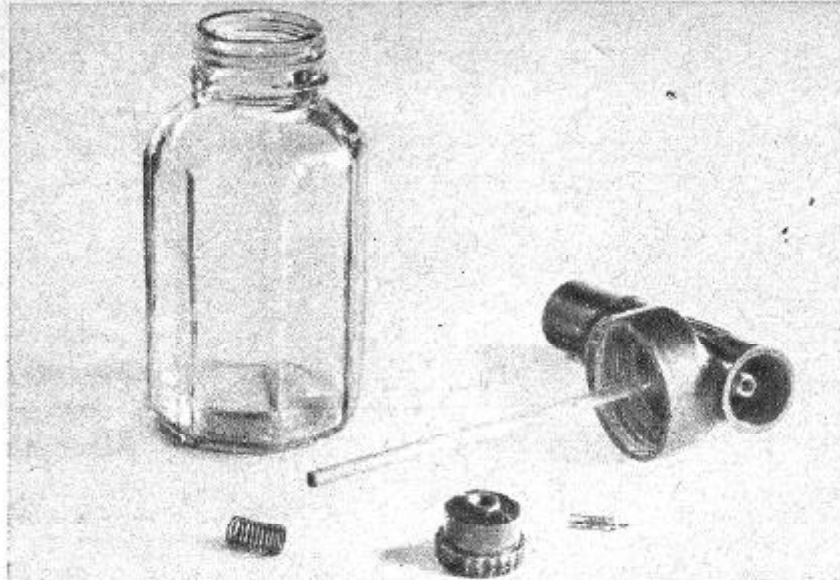
Skrobaczka (rys. 3c) służy do poszerzenia pęknięć i rys w tynku. W zależności od rozmiarów i rodzaju szczelin, ostrze skrobaczki można wymieniać. Obudowa skrobaczki jest metalowa wraz z uchwytem.

Liniał malarski (rys. 3d) jest narzędziem pomocniczym przy malowaniu pasków na ścianie barwiną klejową za pomocą pędzla paskowca. Liniały są wykonywane z drewna świerkowego lub lipowego. Mają one długie krawędzie ścięte (sfazowane), co zapobiega zaciekom farby przy malowaniu.

Sito malarskie (rys. 3e) służy do przesiewania suchych składników farb oraz cedzenia barwin klejowych. Sita wykonane są z siatki z drutu stalowego lub z siatki nylonowej w oprawie z drewna lipowego lub sosnowego. Bardzo ważne jest utrzymanie sita w należytej czystości, polega ono przede wszystkim na każdorazowym umyciu sita po użyciu.

Packa tynkarska (rys. 3f) służy do zacierania rzadką zaprawą uszkodzonych tynków. Jest to zwykła deska z drewna sosnowego lub świerkowego, przeważnie o wymiarach $15 \times 20 \times 1$ cm, z przybitym do niej uchwytem drewnianym. Narzędzie to można bardzo łatwo wykonać samemu. Często packę pokrywa się filem grubości około 1 cm, w celu uzyskania dużej gładkości zacieranych tynków.





Elementy rozpylacza do malowania natryskowego

Naczynie do podgrzewania kleju (rys. 3g) służy do gotowania kleju kostnego. Mniejsze naczynie z klejem jest umieszczone w większym naczyniu z wodą, ustawionym na płytce grzewczej. Jest to tzw. łaźnia wodna.

Poza wyżej omówionymi narzędziami malarskimi potrzebny jest również sprzęt pomocniczy, m.in.: drabina malarska (rys. 3h), a także różnego rodzaju naczynia, jak wiadra emaliowane lub ocynkowane, garnki, naczynia szklane, puszki metalowe. Naczynia te są potrzebne przede wszystkim do gotowania kleju kostnego, sporządzania kleju krochmalowego, mieszania suchych farb z wodą, przygotowania gruntowników, barw i itp. Naczynia muszą być czyste, ponieważ pozostałości zanieczyszczeń mogą spowodować występowanie smug i plam na świeżo odnowionej powierzchni.

Pełna użyteczność narzędzi malarskich zależy od przestrzegania prawidłowej ich konserwacji. Dlatego mycie pędzla powinno nastąpić bezpośrednio po zakończeniu pracy. Do mycia pędzli po malowaniu barwiną emulsyjną, wapienną lub klejową, używa się ciepłej wody. Po umyciu pędzel należy kilka-

krotnie otrząsnąć z nadmiaru wody, a następnie przechowywać w pozycji wiszącej, szczecinią do dołu. W celu dokładnego wypłukania, do wody można dodać octu, aby zneutralizować resztki alkaliów, a potem ponownie przepłukać w czystej wodzie.

W razie konieczności przerwania malowania, pędzel lub walek malarski należy umieścić w naczyniu z wodą. Dłużej nieużywany np. pędzel ławkowiec należy od czasu do czasu zanurzyć w wodzie, aby zapobiec skurczeniu drewna.

III. Opracowanie planu malowania

Pomyślny przebieg pracy przy odnawianiu mieszkania niewątpliwie zależy od dobrze przygotowanego i przemyślanego planu pracy. W planie pracy należy przewidzieć wszystkie elementy składowe procesu odnawiania mieszkania — od przygotowania wnętrza poprzez poszczególne etapy prac malarskich aż do posprzątania i ustawienia mebli.

Zasadnicze grupy prac obejmują następujące czynności:

a) **Prace wstępne** — obliczenie powierzchni ścian i sufitów, ustalenie ilości po-

trzebnych farb i materiałów pomocniczych, dokonanie wyboru i zakupu materiałów malarskich, skompletowanie narzędzi i sprzętu, usunięcie z pomieszczeń mebli, zabezpieczenie podłóg i pozostawionych w pokojach mebli przed zaplamieniem. (Dobór składników i właściwe wykonanie barwin będziemy szczegółowo omawiali w dalszej części artykułu przy omawianiu poszczególnych technik malarskich);

b) **Prace przygotowawcze** — związane z przygotowaniem tynku ścian i sufitów do malowania, a więc zeszkrobanie starej powłoki klejowej, naprawa tynków oraz ewentualne przetarcie wszystkich powierzchni;

c) **Prace zasadnicze** — malowanie sufitów i ścian barwiną klejową, wapienną lub emulsyjną w odpowiednim kolorze;

d) **Prace wykończeniowe (zdobnicze)** — malowanie paska lub ornamentu zdobniczego za pomocą szablonu lub gumowego wałka;

e) **Prace porządkowe** — usuwanie z okien, drzwi i podłóg zanieczyszczeń powstałych podczas pracy.

IV. Przygotowanie podłoża

Od dokładności i staranności przygotowania podłoża zależy końcowy efekt odnawiania. Prace z tym związane pochłaniają niejednokrotnie więcej czasu niż samo odnawianie. Są one trudne do określenia z góry, ponieważ z chwilą przystąpienia do reperacji ścian i sufitów, ich zakres często rozszerza się.

Do prac przygotowawczych należą następujące zabiegi:

- 1) Usuwanie zbędnych gwoździ i osadzanie kółków do haków w tynku ścian;
- 2) usuwanie starych powłok klejowych;
- 3) naprawianie uszkodzeń tynku oraz wykonywanie zaprawek konserwacyjnych;
- 4) izolowanie plam i zacieków;
- 5) przygotowanie materiałów do gruntowania;
- 6) gruntowanie sufitów i ścian.

Przed przystąpieniem do prac malarskich należy usunąć ze ścian gwoździe i haki, na których były zawieszane np. obrazy, ponieważ utrudniają one prace malarskie wykonywane pędzlem lub wałkiem.

Bezpośrednie wybijanie otworów pod haki powoduje najczęściej uszkodzenia tynku, w związku z tym otwory należy wykonać przed malowaniem. Do wybijania otworów w ścianie pod kołki (rys. 4) używa się przebijaka mурowego. Zamiast przebijaka można użyć wiertarki ręcznej ze specjalnym wiertłem koronkowym.

Po wybicciu otworu należy spryskać wodą zarówno otwór, jak i kółek, który po włożeniu w otwór trzeba załepić zaprawą gipsową i wygładzić całość szpachlą w taki sposób, aby powierzchnia ściany i kółka były równe.

Wielkość kółków, a tym samym i otworów, zależna jest od rodzaju i ciężaru zawieszanych przedmiotów.

Nanoszenie nowej powłoki, np. sporządzonej z gotowej, suchej farby klejowej lub z farby emulsyjnej, wymaga zazwyczaj twardego, suchego i czystego tynku, całkowicie pozbawionego starej powłoki klejowej. Przy malowaniu farbami emulsyjnymi konieczne jest dodatkowe umycie ścian wodą z dodatkiem 2% roztworu wody amoniakalnej.

Gdy warstwa starej powłoki klejowej nie jest zbyt gruba, tzn. jeżeli ze ścian i sufitu nie odpryskują płyty powłoki, wystarczy staranne zmycie ścian gruntuńnikiem mydlańnym za pomocą pędzla lawkowca. Zazwyczaj jednowarstwowe powłoki klejowe dobrze przyjmują następną warstwę i nie powodują odprysków.

Badanie grubości starej warstwy farby klejowej na tynkach przeprowadza się przez zwilżanie wodą nieznacznej części powierzchni ściany i skrobanie szpachlą. Jeśli powłoka daje się łatwo usunąć aż do tynku, to przed malowaniem należy usunąć ją ze ścian całkowicie.

Do zeskrobania z tynku starej powłoki klejowej potrzebne są: stalowa szpachelka, pędzel ławkowiec, drabina i wiadro. Wodą obficie zwilżamy część powierzchni za pomocą pędzla, po czym z całej zmoczonej powierzchni zeskrobujemy powłokę szpachlą. Skrobanie musi być ostrożne, szczególnie w miejscu krzywizn, aby nie powodować dodatkowych uszkodzeń tynku.

Oskrobaną powierzchnię należy przemyć, tj. dokładnie przetrzeć ławkowcem ruchem wirowym.

Usuwanie powłok wykonujemy najpierw z sufitów, a następnie ze ścian. Skrobanie ścian pokrytych twardymi powłokami związanymi klejami zwierzęcymi może być trudne. W takim wypadku, jeśli po namoczeniu jedno- lub dwukrotnym nie da się usunąć powłoki szpachlą, do zeskrobania jej można użyć szczotki drucianej.

Bardzo stare powłoki można niejednokrotnie usuwać szpachlą bez uprzedniego moczenia. Usuwanie grubych, starych powłok jest konieczne również ze względów higienicznych, ponieważ zawierają one w sobie wszelkie zanieczyszczenia.

Aby rozpoznać rodzaj powłoki (farby klejowe czy wapienne), należy zwilżyć ścianę mokrym gałgankiem i jeśli woda wsiąka natychmiast, a barwa powłoki ciemnieje — jest to powłoka klejowa, jeśli jest inaczej, to ściana pokryta jest powłoką wapienną lub emulsyjną.

Ścianki drewniane (przepierzenia) pomalowane farbą klejową należy przetrzeć wilgotną ścierką, zmywanie bowchem drewna wodą powoduje duże jej wchłanianie, co jest niekorzystne dla nowej powłoki farby. Powierzchnie drewniane i drewnopochodne można malować farbami emulsyjnymi po uprzednim zagruntowaniu ich pokostem.

Aby pomalować klejowo powierzchnie malowane olejno, stare powłoki olejne

należy usunąć przez ługowanie środkami alkalicznymi, żrącymi lub zmydlającymi. Jest to jednak trudne, prościej można zmyć lamperii gorącą wodą z sodą i mydłem, a w celu zlikwidowania połysku dodatkowo zmyć rozcieńczoną wodą amoniakalną. Jednakże nawet tak dokładne zmycie ściany nie uchroni przed różnicą w odcieniu barwy, która powstanie po malowaniu całej ściany. W miejscu dawnej powłoki olejnej powstanie odcień nieco jaśniejszy. W takim wypadku zalecane jest ozdobienie całej ściany deseniem.

Przy malowaniu emulsyjnym zbędne jest usuwanie starych powłok olejnych.

Przyczyną uszkodzeń tynków mogą być odpryski wraz z powłoką malarską, spowodowane uderzeniami przy przesuwanie mebli, trzaśnięciem drzwiami — przy ościeżnicach itp. Do reperacji tynków konieczne są: zaprawa wapienna, gips, woda oraz podstawowe narzędzia, jak packa tynkarska, stalowa szpachla, stary pędzel oraz naczynia do zaprawy i wody.

Przed rozpoczęciem wyrównania i reperacji podłoża należy poszerzyć rysy i pęknięcia tynku, oczyścić szczeliny z kurzu i starej farby, ponadto odbić młotkiem odstający (odparzony) tynk, a następnie zmoczyć te miejsca wodą za pomocą pędzla, a na koniec wypełnić je zaprawą.

Zaprawę przygotowuje się w większym naczyniu, stosując jedną część wapna gaszonego i dwie części piasku.

Większe uszkodzenia tynku wypełnia się zaprawą nakładając ją kilkoma warstwami, co zapobiega pękaniu i odpryskiwaniu. Dla szybszego stężenia zaprawy można do niej dodać gipsu. Ostatnią, cienką warstwę stanowi tzw. gładź, którą należy skropić wodą i przetrzeć packą. Szczególnie starannie należy wykonać reperacje na dużych płaszczyznach, gdyż wszystkie nierówności są tu bardzo widoczne. W miejscach naprawionych nie powinno być garbów ani zagłębień.

Drobne uszkodzenia tynku mogą być zalapane zaprawą gipsową w stosunku 1:1 (jedna część gipsu, jedna część piasku i taka sama ilość wody). Podstawową zasadą przy wykonywaniu zapraw gipsowych jest to, że gips należy zawsze sypać do wody, a nie odwrotnie.

Przygotowując podłoże pod barwinę emulsyjną, do reperacji tynków powinna być użyta zaprawa, z której został wykonany tynk, wobec czego nie należy używać zaprawy gipsowej.

Na ścianach drewnianych, przy większych uszkodzeniach tynku, w kilku miejscach wbija się gwoźdźki, do których doczepia się cienki drut przecplatając go w całym otworze. Tak powstała siatka druciana uniemożliwia wypływanie nakładanej zaprawy, natomiast później, po wyschnięciu wzmacnia nowy tynk i zapobiega odstawianiu jego od ściany.

Konieczność usuwania plam i zacieków jeszcze przed malowaniem dotyczy głównie barwin klejowych i wapiennych. Przed przystąpieniem do izolowania plam i zacieków należy starannie usunąć z porów tynku wszelkie zanieczyszczenia przez zmycie ich gorącą wodą za pomocą pędzla po uprzednim zmyciu barwiny w ten sam sposób i wysuszeniu ściany.

Izolowanie plam i zacieków przeprowadzamy w następujący sposób:

A — Miejsce zacieku dwukrotnie pokrywamy mieszaniną rzadkiego mleka wapiennego z dodatkiem siarczynu miedzi. W tym celu do naczynia emalowanego wlewamy 0,5–1 l gorącej wody i wsypujemy do niej około 30 g siarczynu miedzi, a po całkowitym rozpuszczeniu się niebieskich kryształków roztwór wlewamy do mleka wapiennego (0,5 l ciasta wapiennego na 4 l wody) i dokładnie mieszamy.

B — Oczyszczone, zmyte i wysuszone miejsca zacieków powlekamy mieszaniną przygotowaną z dwudziestu części ciasta wapiennego i jednej części pokostu lnianego.

C — Przygotowane jak poprzednio powierzchnie z zaciekami powlekamy dwu lub trzykrotnie wapnem rozrzedzonym do konsystencji mleka wapiennego z dodatkiem spirytusu denaturowanego. Roztwór sporządzamy mieszając 0,5 l ciasta wapiennego z 3 l wody i 0,2 l denaturatu. Każdą następną warstwę roztworu nakładamy na zacieki dopiero po wyschnięciu poprzedniej warstwy.

D — Przygotowaną j.w. powierzchnię pokrywamy kilkakrotnie wodą amoniakalną.

Do izolowania plam pod powłoki klejowe lub wapienne nie są odpowiednie roztwory szelaku w spirytusie, lakieru spirytusowego itp., gdyż środki te tworzą na tynku błony, a nałożone na te miejsca barwiny klejowe po wyschnięciu dają odcień jaśniejszy, a ponadto pod wpływem pary wodnej wilgotnieją i ciemnieją.

Wszelkie zanieczyszczenia ołówkiem chemicznym czy atramentem należy starannie zeskrobać i zmyć gorącą wodą, ponieważ mogą wystąpić na nowej powłoce.

Obecnie w sklepach z artykułami chemicznymi ukazał się środek do usuwania plam z tynku pod nazwą „Plamochłon”, w postaci białego proszku. Rozpuszczamy go w wodzie o temperaturze około 70°C, w ilości 1 kg na 3 l wody.

Tak przyrządzonym roztworem zmywamy zacieki po uprzednim zwykłym zmyciu ściany. Gdy na wyschniętej powierzchni pokrytej wspomnianym roztworem pojawi się nalot (biały puszek), należy go delikatnie zebrać szczotką o miękkim włosiu.

Plamy przy grzejnikach są trudne do usunięcia. Warto więc najbliższe ich otoczenie pomalować farbą emulsyjną, aby umożliwić późniejsze zmywanie ich wodą.

W następnych odcinkach opiszemy gruntowanie podłoża oraz wszystkie techniki malarskie.

Inż. Stanisław Trojanek